

... alebo o Božom ľude, podstate kresťanstva, učeníkoch misionároch na ceste.

BOŽIE SLOVO:

(Mk 10, 46-52)

Čítanie zo sv. Evanjelia podľa Marka: *Ježiš prišiel do Jericha. A keď so svojimi učeníkmi a s veľkým zástupom z Jericha odchádzal, pri ceste sedel slepý Bartimej, Timejov syn, a žobral. 47 Keď počul, že je to Ježiš Nazaretský, začal kričať: "Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!" 48 Mnohí ho okrikali, aby mlčal; ale on ešte väčšmi kričal: "Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!" 49 Ježiš zastal a povedal: "Zavolajte ho!" Zavolali slepca a vraveli mu: "Neboj sa! Vstaň, volá ťa!" 50 On odhodil plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi. 51 Ježiš mu povedal: "Čo chceš, aby som ti urobil?" Slepce mu odpovedal: "Rabboni, aby som videl!" 52 A Ježiš mu povedal: "Chod', tvoja viera ťa uzdravila!" A hneď videl a šiel za ním po ceste. Počuli sme Božie slovo.*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy č. 206/796; 209/799; 210/800; 213/804)

Bartimej, Timejov syn. Kričal, volal – a nikto si ho nevšimol. A keď si ho niekto konečne všimol, tak len preto, že ho obťažoval – a skrikol na neho, aby nerušil, aby mlčal. Ale Ježiš si ho všimol. Kvôli nemu zastal. Nechal ho priviesť. A my si vieme predstaviť ten šok i radosť, keď sám Ježiš sa ho pýta, počúva ho – a nakoniec ho uzdravuje. Nečudo, že Ježiša nasledoval po ceste!

Podobný moment prekvapenia zažili mnohí katolíci práve počas stále prebiehajúcej Synody: „Rozprávanie jednotlivých etáp prvej fázy synodálneho procesu vykazuje jeden spoločný rys: je ním prekvapenie vyjadrené účastníkmi, ktorí sa ocitli pred niečím nečakaným, čo predčilo ich očakávania. Pre účastníkov ponúka synodálny proces príležitosť na stretnutie vo viere, ktoré vytvára puto s Pánom, bratstvo medzi ľuďmi a lásku k cirkvi, a to nielen na individuálnej úrovni, ale zapája celé spoločenstvo a dodáva mu energiu“ (IL 17). Dlhो som nad týmto textom uvažoval. Možno práve my sme zažili (aj) niečo odlišné. Napríklad ľudí, pre ktorých bola Synoda niečo, ako keď idete do supermarketu na nákup a pri východe čakajú zamestnanci s anketou o spokojnosti a vašich želaniach a vy sa im snažíte širokým oblúkom vyhnúť a dávate im najavo, že vy ste sem proste prišli nakúpiť, nič viac, a sama firma vás nezaujíma, jej problémy a zámery vás nezaujmajú, tak nech neotravujú! Alebo sme zažili, že ľudia na stretnutiach nemali čo povedať. Nikdy v živote sa ich nikto na nič nepýtal. Nikdy nezažili, že by ich niekto počúval a niekoho by v Cirkvi zaujímal. Ani o týchto veciach nikdy neuvažovali. Vždy iba prsto prišli do kostola, vybavili si „neďel'nú povinnosť“ a tým to pre nich skončilo. Ničím viac pre nich Cirkev, farnosť nikdy neboli. Nebolo o čom uvažovať... Možno sme zažili bezradnosť, keď sme vlastne ani nevedeli, čo si so Synodou počať. A tak keď farská fáza a farské synodálne stretnutia skončili, tak skončilo aj naše synodálne úsilie, veď sme urobili, čo od nás chceli a máme fajront... a po bezmála dva roky až doteraz sme sa už Synodou nezaoberali. Akoby to bolo čosi mimo nás, čo sa nás už netýka. Ale možno sme niekde naozaj zažili aj toto nadšenie, radosť z toho, že sme ľud, spoločne putujúci za vytúženým cieľom a zdieľajúci úsilie, učenie sa, tréning toho, skúsenosť toho, čo je našou vášňou: Božie synovstvo, svätosť!

Instrumentum laboris potom pokračuje tým, že sa „tak abstraktný či teoretický pojem, akým je synodalita, začal vteľovať do konkrétnej skúsenosti. Z počúvania Božieho ľudu sa vynára postupné osvojovanie a chápanie synodalitu „zvnútra““ (IL 18), pretože ako nás nabádal už Pripravný dokument Synody, cieľom bolo, aby sme pochopili synodalitu, ono „spoločné putovanie po ceste Domov, do Neba“ ako niečo zásadné a podstatné a aby sme to v našom prípade vo farskom spoločenstve spoločne a v radosť žili, pretože stále viac chápeme, že sme Božia Rodina, Božia Domácnosť, Boží ľud na ceste do Vlasti, domov, k Večnej svadobnej hostine so Ženichom. Znova nad tým uvažujem... a myslím, že ani toto sa nám veľmi nepodarilo. Tradícia klerikalizmu je na Slovensku veľmi silná a príliš dlho sme žili v onej „bufetovej“ viere, kde Cirkev, to sú farári, ktorí na spôsob McDonaldu ponúkajú svoje produkty – omše, krsty, sobáše, pohreby – a my ich z povinnosti prijímame, doslova konzumujeme, a to je všetko... Nakoniec, aj v našej diecéze väčšina farárov (spolu s biskupom) Synodu Cirkvi odignorovali – a je málo farností, kde sa veriaci domáhajú a túžia kráčať po tejto ceste dokonca aj v takejto situácii, pretože túžia byť Cirkvou, túžia byť kresťanmi, katolíkmi... pretože pochopili hĺbku a krásu pozvania, pretože porozumeli, že inak sa nedá!

„To, čo sa s veľkou silou ozýva zo všetkých kontinentov, je: vedomie, že synodálna cirkev je založená na uznaní spoločnej dôstojnosti plynúcej z krstu, ktorý zo všetkých, ktorí ho prijali, robí Božích synov a dcéry, členov Božej rodiny, a teda bratov a sestry v Kristovi, v ktorých prebýva jeden Duch a ktorí sú vyslaní plniť spoločné poslanie,“ (IL 20) pokračuje *Instrumentum*. Znova nás pozýva uvedomiť si, že v Cirkvi neexistujú nejaké dve kasty, klerici a mnisi, ktorí tou Cirkvou sú, a potom veriaci laici, ktorí Cirkev vlastne iba akosi navštevujú. Sme jedna Cirkev, v ktorej kráčame jednou cestou, máme jednu a tú istú zodpovednosť za seba, za Cirkev, za spásu sveta a všetkých ľudí – a líšime sa iba formou služby, akou každý na svojom mieste na tomto diele spoločne pracujeme. V tejto dôstojnosti, vyvolení a poslaní sme si všetci rovní, nikto nie je viac, nikto nie je menej, pretože žiadna služba, žiadna funkcia v Cirkvi z nás nemôže urobiť nič väčšie, než čím sme sa stali v krste: synmi Boha, dcérami Boha, ľuďmi povolanými k zbožšteniu sa v Bohu skrze Krista! A tak hoci v rôznych službách, pápež, biskup, farár, farník – všetci máme rovnakú dôstojnosť, sme na rovnakej ceste, nesieme rovnakú zodpovednosť a sme povolaní k rovnakej Sláve, ak sa každý úplne rovnako osvedčíme ako hodní Kráľovstva. V tomto naozaj nieto rozdielu! Žiadni „dôstojní“ a „velební“ páni v kontraste k „plebsu“ v kostolných laviciach! Ako vraví Ježiš: „Vy sa nedávajte volať Rabbi, lebo len jeden je váš Učiteľ, vy všetci ste bratia“ (Mt 23, 8)!

„Synodálna cirkev je Cirkvou počívajúca“ (IL 22). Počívame jeden druhého, aby sme jeden druhému porozumeli a aby sme počuli, aj čo Duch cez nás hovorí. Veď ako by sme mohli žiť jednotu lásky, ak by sme sa jeden o druhého nezaujímal? A aký je to záujem, ak sa nesnažíme jeden druhého najprv vypočuť, pochopiť, porozumieť mu? A tak stretnutie a počúvanie je základný prvok nášho života a dôvod, prečo farnosť a jej spoločenstvo existuje v malých bazových spoločenstvách (ako ich

nazval blahej pamäti sv. Ján Pavol II.), kde je čas i priestor i podmienky na toto vzájomné poznávanie sa. Ale súčasne pozorne načúvame aj spoločnosti a ľuďom mimo Cirkvi, pretože k nim sme ako misionári poslaní – a ako by sme im mohli slúžiť v službe evanjelizácie bez toho, aby sme aj ich najprv počuli, porozumeli im a potom im slúžili tak, ako to naozaj potrebujú?

„Synodálna cirkev ako cirkev, ktorá sa zaviazala počúvať, chce byť pokorná a vie, že musí prosiť o odpustenie a že sa musí mnohému naučiť“ (IL 23). Stále nie sme dokonalí. Sme učenici. Denne robíme chyby, obzvlášť zanedbávaním dobrého, nekonním alebo zlým konaním svojej misie, zanedbávaním svojho učenia, lenivosťou na ceste, sebeckom, neláskou, ľahostajnosťou. Cirkev je stále na ceste trvalého pokánia, obrátenia. A to znamená byť na ceste učenia sa. Sme učenici. Učíme sa. Meníme sa. Trénujeme nové, zanechávame staré. Toto je sama podstata kresťanstva, ktoré znamená byť nie nejakým uctievačom, nie modlitebníkom, nie vyznávačom nejakej viery, svetonázoru, ale učeníkom Krista! Preto s pokorou priznávame svoju nedokonalosť a nutnosť učiť sa, počúvať Boha a učiť sa.

„Synodálna cirkev je cirkvou stretnutia a dialógu,“ (IL 25), pokračuje *Instrumentum*. Stretávame sa, zdieľame sa, hovoríme s parrésiou, čiže smelo, otvorene a priamo, a súčasne celým srdcom, rovnako otvorene a s veľkou pokorou aj počívame. Toto je začiatok lásky: počuť a byť vypočutý, pochopiť a byť pochopený, prijať a byť prijatý, ako by povedal vo svojom bestselleri *Sedem návykov vysoko efektívnych ľudí* Stephen Covey. Preto, znova si to pripomeňme, sa schádzame nielen na omši v kostole, ale aj v malých spoločenstvách, farských bunkách, aby sme tam presne toto robili a spoločne zažili a žili.

OTÁZKY A ÚLOHY:

Urobme si malú reflexiu: Ako na tom sme? Čo nám bráni naplno synodalitu žiť? Farár? Tlačte na neho! Nejde to? Začnite sami medzi sebou! Neviete ako? Skúste sa vrátiť hoci aj k nášmu programu *Púšťou a pralesom* a osviežiť si pamäť! Nemáte s kým? Začnite hľadať! Sami akosi nemáte chuť? Potom je na čas začať u seba a uveriť a obrátiť sa! Ale určite začnite – pretože toto je o tom, byť katolíkom!